

ZIAR SĂPTĂMĂNAL — CULTURAL ȘI INFORMATIV.

Opera de asistență socială în localitate

De raportăm această operă la nevoile orașului, putem afirma că atât ca mijloace materiale, cât și ca organizație, ea e departe să răspundă necesităților.

Primăria, în primul rând, a avut inițiativa și conducerea operii de asistență. Ea înscrie în buget un fond, în acest scop, și-l distribuie sub formă de diverse ajutoare: cazuri de boală, de înmormântare, alimente și lemne, în preajma sărbătorilor Crăciunului și Paștelui.

Singura instituție, care s'ar putea grupa în rândul așezămintelor serloase de binefacere este azilul de bătrâni, din str. Petru Rareș, susținut de primărie. Păcat însă că primăria, cu fondurile reduse de care dispune, nu poate face mai agreabilă, viața acestor bătrâni, adăpostiți în azil. Dealtfel asupra acestei chestiuni vom reveni mai pe larg într'un articol viitor.

Între lucrările de asistență se numără și dispensarul de copii mic, „Mărăței”, înființat de Soc. Cercului de Gospodine și care a avut și are o activitate vrednică de toată lauda și a dat frumoase rezultate practice, căci dela înălțarea lui, mortalitatea copiilor a descrescut simțitor.

Același lucru putem spune de dispensarul „Principele Mihail” organizat de Societatea cu același nume, pentru Dărmănești.

O societate de asistență socială constituită juridiceste, și numită „Bunul Samaritan” există în Mărăței și-l crează numai pentru săracii din acest cartier.

Cu laude trebuie pomenită Soc. Ort. a Femeilor Române, a cărei activitate nu se mărginește numai la păstrarea credinței ortodoxe și la tradițiile românești, dar trece și la lucrarea de ajutorare a celor lipsiți. A organizat cantina școlară dela școlile nr. 3 de fete și băieți, iar de sărbătorile Paștelui a ajutat săracii cu alimente. Tot de asistență socială în toate acele inițiative, pornite dela diferite instituții și dela elevii străjeri, de la colecta, mai ales de sărbătorile Crăciunului, bani și obiecte pentru săraci.

Și printre aceste inițiative, trebuie elogiată aceea a Fabricii de Mucava, care de sărbători, și-a luat frumosul obicei de-a împărți familiilor lucrătorilor, ajutoare foarte serioase în alimente și în îmbrăcăminte.

Cam aceasta ar fi, după cât cunosc eu — alții ar putea veni cu completări — activitatea de asistență socială în orașul nostru deci: redusă, risipită și fără conducere centrală.

Ar fi de dorit să se arate de acel pe care îl preocupă această chestiune, prin ce mijloace s'ar putea realiza o lucrare de asistență, sistematică și cu efecte sigure și multiple.

V. V.

Figuri vechi de avocați nemțeni

Prietenul Gh. Ungureanu — originar din comuna Hangu județul nostru, stabilit azi în Iași, unde ocupă funcția de subdirector al Arhivelor Statului, dă aproape în fiecare an la iveală lucruri deosebit de însemnate pentru istoria și cultura românească.

Așa, de curând, d. Ungureanu a tipărit o voluminoasă lucrare — 336 pagini! — intitulată *Istoria avocaturii în Moldova, până la anul 1880*. Cartea cuprinde un bogat și amănunțit istoric al avocaturii, care a evoluat dela vechile la barourile de azi, dându-ni-se toate vechile proiecte și legile care au căutat să statornicească această instituție. Este un capitol extrem de important pentru istoria dreptului românesc în secolul XIX-lea. Sunt, apoi, în această publicație, o serie de scurte mono-

grafii asupra marilor avocați moldoveni, printre care strălucesc figurile: Alecu Russo, M. Kogălniceanu, V. Conta, T. Burada, A. Papadopol Calimah, I. N. Cantacuzino, Matei Cantacuzino, C. Hurmuzachi, Ioan Ianov, N. Ionescu, Costache Iorga, Gh. Mărzescu, Iacob Negruți, A. Panu, P. Suciu, A. Xenopol etc...

În afară de cei de mai sus, în cartea d-lui Ungureanu sunt o serie de avocați nemțeni, pe care-i vom pomeni aici ca pe unii ce au fost înaintașii baroului de azi. Iată-i: A. Blancfort donatorul localului liceului industrial de fete, Dimitrie Ciacte, fost președinte al tribunalului, D. C. Alecu, N. C. Drăgănescu, Em. Filipescu, I. Ivanovici, C. Isăcescu, Gr. N. Lazu — poet, polemist și donatorul a câteva sute de cărți pentru biblioteca liceului de

băieți, Em. Luponi — fost președinte de tribună, întemeietorul celei dintâi biblioteci în Piatra Neamț, la anul 1869, sub auspiciile „Societății pentru învățătura poporului român”, C. Ponici, Lascar Radu, D. A. Știrbei, Gh. Turtureanu, V. Văleanu, Iancu Velciu și alții.

Cartea d-lui Ungureanu se încheie cu un ultim capitol de „documente”, desgropate din Arhivele Statului sau ale barourilor din Moldova, pe care le-a cercetat.

„Istoria avocaturii în Moldova” este o carte de o valoare netăgăduită pentru toți cei ce se interesează de trecutul acestei instituții. D-l Gh. Ungureanu a făcut o operă de adevărat istoric, pentru care merită toată lauda.

Constantin Turcu

REDRESARE MORALĂ

de A. A. Rotundu

unde se afla un număr mai mare de lucrători, răsăreau și idei tulburi, care agitău sufletul acelei mulțimi. Astfel, acolo prindeau colț uneori ideile socialiste, se desvoltau, degenerau, pentru ca pescuitorii în apă tulbură să-i ducă pe acei muncitori necăjiți la comunism și anarhie. Era așa zisa mișcare de stânga, care măcina pe încetul temelia societății, națiunii, bisericii, statului.

Dar în primul rând măcinau vlagă și puterea de producție a muncitorilor însăși, care erau preocupați mai cu seamă de vijelia ideilor tulburi decât de rosturile vieții imediate, care se cere trăită, care cere pâinea cea de toate zilele, pentru ei, pentru familiile lor. Alteori, prindeau rădăcina ideile extreme drepte, tot așa de haotice, de anarhice, și de măcinătoare de vlagă. Muncitorul

ieșea din făgașul lui natural: era reformator, legiuitor, conducător. Și cum cele două extreme se ating, aproape confundându-se, rezultatul era aceeași destrămare a nației.

La Tarcău, s'a întâmplat, ca și în alte părți, aceeași tulburare în trecut. Și dacă azi gospodăriile muncitorilor de acolo sunt așa cum sunt, — că și-i mla de viața pe care o duc, — se datorește tocmai a-celor frământări de care vorbeam. Dăunăzi, însă, mi s'a umplut sufletul de bucurie, când, în curtea fabricii, am văzut înălțându-se catargul Pavilionului Național al străjeriei.

A pătruns acolo, între muncitorimea Tarcăului, mișcarea de refacere, de consolidare, așa cum cătorul României noi și unite o visează și cum o dorim cu toții. La umbra

Continuare în pag. 11-a

Tineretul și sectele religioase

S'a terminat cu frământările politice. Țăranul, ușurat, își caută de muca zilnică iar târgovățul se plimba mai puțin prin sate, renunțând să mai devină, în felul acesta, factor de progres și civilizare a păturei țărănești.

S'ar părea că totul este așezat pe făgașul cel bun.

Mal sunt însă multe probleme ce stau nesoluzionate și care cer o grabnică rezolvare: printre acestea, desigur, problema adventismului și a sectelor religioase similare, cere a fi pusă pe primul plan.

Adventismul a mai rămas ascuns și roade în umbră la temella organizației noastre de stat.

Și cum avem mase țărănești lipsite și trăind în neagră mizerie, adventiștii ușor găsec mediu prielnic pentru prozelitism.

Așa am ajuns că azi, prin multe sate, preotul e un hoț și un parlatan, învățătorul un co-

rupător al tineretului, iar toți cei ce merg pe linia ortodoxiei sunt niște eretici buni de aruncați în flăcările nestinse ale iadului.

Și pe cât de greu prinde sămânța dragostei de aproapele, pe atât de ușor incolțește ura și defălmarea.

Mulți dintre noi se înșală cu gândul că sunt puținii cei ce caută năntul sufletului prin adventism. Eroare mare... nu s'așă puțin pierduți, iar pe lângă ei, în fiecare casă, mai sunt în deobște 5-6 copii care urmează aceeași cale, luând-o razna după părinți.

Așa se explică faptul că în unele sate frecvența școlarilor pierde un coeficient destul de mare, că Dumnița aceiași școlari nu participă la serviciul divin, împreună cu ceilalți camarazi ai lor, sustrăgându-se sistematic dela îndatoririle școlare, două zile pe săptămână.

Pretexte găsec ei destule,

boală, treabă acasă, lipsa de acasă a părinților, etc.

Ca așa se întâmplă lucrurile se poate evidenția printr'un caz petrecut, chiar zilele acestea, la una din școlile din valea Blătrînel.

Cu o zi înainte de înmormântarea fostului Patriarh, copilul a fost anunțat să vină la școală — a doua zi — fără cărți și fără a li se anunța programul. A doua zi, foarte multe odrasle de-ale adventiștilor erau absente: aflaseră probabil despre ce era vorba. Învățătorii încheie rândurile și anunță plecarea la biserică. Surpriza mare însă: un copil din clasa a II-a o rupe la fugă spre casă. Doi colegi ai lui îl urănesc.

Văzându-se urmărit se refugiază în casa unui adventist și prinzându-se cu mâinile de horn, de stativă, nu se dă leșt din casă. Totuși e adus în rândul colegilor de clasă.

El tipă însă mereu: „Nu mă duc la biserică, puteți să mă omoriți, nu vreau! Nu mă duc să sărut dracii depe icoane! Nu

O prețioasă investimântare interioară a Bisericii Catedrale

Imi pare că atunci când, în corpul acestui ziar, s'a vorbit de reparația bisericii catedrale și de unele lipsuri din interior, s'a insistat prea puțin asupra unui lucru de o extremă importanță.

Este vorba de mobilierul lemnos al bisericii, constând din strane, cadre, tronuri, pupitre, iconostas etc. etc. Fiind lume multă în biserică, la sfîșiere, aceste nesleimate podoabe de ornamentație sculpturală bisericească, au fost ascunse ochilor cercetători și pricepuți în aprecierea lucrului artistic.

Numai așa imi explic faptul că după această sfîșiere s'a vorbit de multe, dar foarte puține despre ceea ce, cu adevărat, trebuia să formeze obiectul atenției, admirației și elogiului public.

Prin menționatul mobilier bisericea a câștigat o podoabă, ce-i lipsea până acum, și după care ea tînjea; o podoaba cochelă și ca arhitectură de ansamblu și impregnată de spiritul vechi artei sculpturale românești, a cărei modele tipice le aflăm prin ctitoriile Domnilor noștri ca de pildă la Putna lui Ștefan Vodă și Sucevița fraților Movilești, precum și în muzeele de pe lângă aceste mănăstiri.

Priviți dela oarecare distanță, iconostasul și tronul arhieresc; svelte, elegante și dibaciu proporționate. Apropiți-vă și urmăriți dantelăria fină, migăloasă, extrem de variată, în figuri de un estelism impecabil și fericit legată, veți avea în minte obiectele de acest gen, aflate la mînștirea Sucevița și consacrate de mult, ca modelele de artă veche românească.

Și când te gîndești că aceste minuni de artă s'au lucrat în opera modestă școală, de existența căreia unii nici n'au știință, de niște elevi, asupra cărora prea puțin este reținută atenția și

Continuare în pag. 11-a

mă duc că nu mă lasă mama, că în biserică s'numai draci și acela au să mă ducă în laci să mă ardă. Ce aveți cu mine?”

Orice intervenție cu vorbe bune a fost inutilă. Dojana n'a folosit nici atîta.

Ce mai putem aștepta bun dela asemenea specimene de elevi? Nimic, totul este inutil.

O măsură de izolare însă se impune: surghlumul în casele de corecție, cred că ar fi o măsură bine venită.

Cum putem menține în școală, cum putem încadra în străjerie asemenea elevi?

Străjeria presupune un anumit ceremonial, atitudinile ploase, respect pentru religia dominantă a statului etc...

Unde sunt toate acestea?

Autoritățile ar trebui să mediteze puțin, ce e de făcut cu acești mici contravenienți care de mic încearcă să ne minze Credința pentru ca mai apoi, când vor fi mari, să ne minze Țara.

Neculai Zaharia
Profesor

Redresare morală

continuare din pag. 1-a

tricolorului, muncitorii se vor aduna din acum înainte conștienți de un singur gând: „Credință și Muncă pentru Țară și Rege”. Gând simplu dar cuprinzător, care vine să înlocuiască vechile răstălmăciri tulburătoare de suflete, descurajatoare de acțiune, distrugătoare de tradiții, corupătoare de neam. În locul conștientizării din umbră, manifestări în plin soare și plin vădud; în locul uelțiilor anarhice, gând încurajator pentru prosperitatea neamului, țării; în loc de șoapte subversive, mărturisiri de admirație pentru Acel care își confundă destinul Său, cu destinul nostru al tuturor.

Pentru această redresare morală, toată lauda atât conducătorilor „Albinei” cât și albinelor muncitoare care s'au deșteptat la o nouă primăvară.

A. A. Rotundu

O prețioasă învesmântare interioară a Bisericii Catedrale

continuare din pag. 1-a

grija publică de elevii gimnaziului industrial, conduși în lucrul lor de d-l director Ștefănescu și profesorii maeștri Năvodaru și Piliuță, cărora li se cuvine toată lauda, pentru că au legat numele școlii de niște lucruri, care în o biserică, mai mult decât ori unde, pot fi mărturie ale vredniciei românești și pentru că în executarea lor au pus, pe lângă pricepere și gust, dar încă ceva, ce a creat în trecut arta noastră bisericească și românească:

Sufletul plin de dragoste și credință.

Pr. V. V.

Complectări necesare

Școala normală de băieți „Gh. Asachi” din Piatra-N. cu ocazia împlinirii a 25 de ani de existență a scos un anuar festiv, în care se cuprind multe lucruri frumoase, scrise de diferiți autori. Acolo, am găsit și am citit și un articol scris de colegul L. Mrejeriu, despre Gh. Nicolau, fost revizor școlar al jud. Neamț, care a avut o intensă activitate, mai ales pe acele vremuri de adevărată îndrumare și a școlii primare și a conducătorilor ei.

M'am gândit mult când m'am decis să scriu rândurile ce urmează, pentru că să nu fiu rău înțeles sau rău comentat. Totuși o fac în interesul adevărului, numai al adevărului și a istoricului învățământului primar din județul Neamț; și socot că e mai de valoare când atribui unei persoane acțiuni mai multe sau mai puține, dar care aparțin numai lui, decât să-i mai puni pe spinare și alte lucruri înfăptuite de alții și de care el habar n'avea.

Așa colegul Mrejeriu spune că Gh. Nicolau a făcut pepinieră de altoi, la școala de băieți nr. 3 din Piatra-N. Adevărul este următorul: în 1995—96 vine Nicolau în inspecție la mine la Chinești, com. Budești Ghica, astăzi în jud. Roman și mă găsește altoind pomi, în grădina școlii, înconjurat de elevii mei.

A rămas entuziasm și m'a rugat să-i fac rost și lui de puștii, ca să-și facă și el pepinieră la nr. 3 din Piatra-N. I-am spus că fiind târziu, să aibă răbdare până în primăvara viitoare, când în adevăr i-am comandat 400 de puștii dela Erfurt din Germania.

Am trimis puștii la Piatra dar mă trezesc c'un bilet dela Nicolau, prin care mă roagă să viu numaidecât la Piatra să-i plantez pomișorii. Am plecat, am ajuns, și i-am plantat.

În anul următor, dau iar de alt bucluc, anume: sunt rugat să viu la Piatra cu rămurele de altoi din livada marelui patriot Grig. Cozadini, proprietarul moșiei Budești Ghica și i-am altoit pe toți. Ba încă s'apucă Nicolau și convoacă învățătorii și învățătoarele ca să deprindă meșteșugul altoitului dela mine. Căci învățătorii n'aușese de unde să învețe altoitul nici pe atunci și poate nici astăzi și chiar dacă cunosc teoria altoitului, dar dacă-i pui s'o facă, nu se prind altoii.

Eu cunoșteam acest lucru dela maestrul grădinar al lui Cozadini, anume Wenzel Schwartzbach, a—adus dela Erfurt și plătit pe acele vremuri de Cozadini cu 300 lei lunar, casă, tainuri și 10 la sută din vânzările ce le făcea cu fructele.

Chiar plantația definitivă, ce se mai află și astăzi la acea școală nr. 3, este făcută tot de mine. Colega Cecilia Grințescu știe acest lucru, ca și alți colegi pe care i-am învățat să altoiască în mai multe rânduri, fie cu ocazia conferințelor generale, ce se țineau și în vacanța Paștelui—deci în sezonul a ltoitului, fie că erau convocați anume pentru această de Gh. Nicolau.

Ca să nu abuzez de ospitalitatea ziarului, voi continua în numărul viitor.

T. V. Ungureanu

Pentru bună rânduială

Ce-i mai trebuie Bisericii Catedrale

Un comitet restrâns, în frunte cu protolereștr D. Nourrescu, a strâns suma de 600 mii lei cu care sau făcut reparațiile strict necesare bisericii lui Ștefan Vodă.

Am zis reparațiile strict necesare, ca acest locaș să poată fi pus în serviciul credincioșilor și admirativii vizitatorilor, care și dau seama ce însemnează un monument istoric, mai ales dela Ștefan Vodă. — Acest sfânt locaș mai are nevoie și de o pictură interioară demnă de amintirea marelui Domn, dar unde este sufletul de mare credincios, ca să înlesnească și înfăptuirea aceasta?

Sunt autorități și oameni făcători de bine, care fac gesturi, fac sacrificii pentru lucrul de mai mică importanță, dar încă nam văzut apărând pe nimeni

să-și lege numele de monumentul marelui Voevod.

Totuși să sperăm.

O altă lipsă de atenție față de acest sfânt locaș este neîngrijirea terenului din jurul lui.

Când am spus aceasta, n'am înțeles ca el să fie curățat și greblat de gunoae, în flece primăvară, ci am înțeles ca acest teren să fie transformat cu totul într-o mică grădiniță cu alei și plantații diferite de flori și arbuști și cu bănci de recreație cu portar în timpul sezonului și chiar cu o mică taxă de intrare.

T. V. U.

Citiți și răspândiți

AVANTUL

Invoiala dintre banul Constantin Darie și târgoveții depe Valea Viei

Copie depe actul din 22 Mai 1801¹⁾

Fiindcă la părțile și neînvoirile de hotarul dispărătoriu între Dărmănești mlei și între locul târgului Pleatra, ce era între noi, ne-am învoint cu bunăvoință și primirea amânduror părțile; și fiindcă am dela părinții mlei cum am apucat stăpânire și eu la patruzăci de ani cu pace am stăpânit cu hotarul meu pus în veșnița lui Solomon piste Cozia, despre apus iar acum ca să lipsască părțile și pricinile dispre noi, cu bună voință mea li-am dat numiților târgoveți, din dealul Chetros tot locul în jos, cu livăze ce sânt, până unde am avut a me vechi stăpânire, adică până în părau Veșniței.

Hatar dispărătoriu între noi, de astăzi rămâne numitul dealul Chetros și la deal pân în vârful Cozili și să coboară drept la Humărie în Cuiștii — din jos de moară. Așa m'am primit ne-am învoint și așa să să urmez în vece, având pace și liniște, atât de către mine, cât și de fil mlei. Și pre cum au petrecut cu liniște și cu invoială atât părinții noștri, cât și eu cu dăngli, să treacă bucatele mele pe locul târgului și bucatele lor pe locul meu, fără a le închide și fără a ne plzmul sau a ne strica, cum și la pădure să nu fim oprîți a-ș tăia lemne, ce ca nește meșteși ne-am învoint cu liniște și cu bună invoială a petrece.

Și așa ni-am dat unii la mână altora scrisori de invoială ce mai sus pre largul să cuprindă. Drept acela spre încredințare am iscălit punându-mi și pecetea mia ca să să crează.

Iar cât din fil mlei de să vor ispiți a străca această invoială și așazăre ce am făcut, nu numai să nu le să fil în samă, ce încă îl înbrac și cu părințesc blăstăm mieu, când vor înbla a străca această carte a me de invoială.

Iscălit: Constandin Darie ban

(L. P.)

1801 Malu 22

Fiindcă acesta au arătat dum-lui banul că cu bună voia dum. s'au adiverit și de către mine.

Nov. 9

Iscălit: Constandin Balș vel logofăt

Urmează întărirea „gludecătoriei înutului Neamț”, din 23 Mai 1847, cu nr. 111, pe temeiul jurnalului Departamentului dreptății din 5 Nov. 1837.

Iscălit A. Donici (și alte 3 iscălituri nedescifrabile).

(Pecetea judecătoriei cu data 1845).

C. T.

1) Primăria Piatra, dosarul actelor de proprietate vol. I, fila 155.

Cărți, Reviste, Ziare

O carte bună:

Părintele C. Mătașe a scos de curând, în editura „Cărții Românești”, romanul *Movila Haiducului*. Acțiunea romanului se așază în timpul începuturilor epocii fanariote, sub domnia lui Mihail Racoviță, iar ca spațiu se desfășoară în județul Neamțului.

Părintele Mătașe a reușit să evoce vremile acelea tulburi, cu moravurile fanariote și cu lupta de rezistență a boierilor moldoveni și a răzeșilor, aduși la disperare de abuzurile stăpânirii aceleia de pomină.

Romanul prezintă deci o deosebită însemnătate ca informație istorică. Dar asta ar fi poate prea puțin pentru literatură, dacă autorul n'ar fi îmbrăcat

informația istorică într-o limbă neaoș moldovenească, o limbă care amintește vigoarea de expresie cronicească: alături de o meșteșugită mănuire a stilului.

Celitorul poate gusta, deci, opera părintelui Mătaș, în multiple chipuri, ceea ce îl mărește valoarea și ceea ce ne face s'o recomandăm, nu s'o rezumăm, căci am deforma-o.

A. A. ROTUNDU

„Afirmarea”, anul IV, nr. 2-3, revistă literară—socială, care apare sub conducerea d-lor C. Gh. Popescu și Octavian Ruleanu la Satu Mare. E o publicație valoroasă, care face cinstite românilor dela granița de West.

Remarcăm, în acest număr,

darea de seamă a manifestărilor culturale organizate de „Afirmarea”, cum și articolul asupra eoului Vasile Lucaci și mai ales „Povestea Comunei Săpanta din Maramureș”.

Se cuvin toate laudele d-lui C. Gh. Popescu, originar din județul nostru, pentru toată munca grea depusă la apariția acestei reviste.

„Ritmii Vremii”, anul III, nr. 36, ziar sub conducerea d-lui C. Mihoc, a ieșit de data aceasta în 6 pagini cu un bogat material cultural—informativ și cu 14 clișee. E un record pentru o gazetă de provincie. Felicităm pe prietenii noștri dela „Ritmii Vremii”, din Roman pentru această vitejie.

C. T.

O ediție complectă a operei lui Eminescu

Peste o mie de pagini necunoscute edițiilor anterioare

D. prof. I. Crețu dela liceul Gh. Lazăr din București a dat la lumină o nouă ediție a operei lui Eminescu, 4 volume (circa 2100 pagini), în editura „Cultura Românească”. Acest fapt constituie, după părerea noastră, evenimentul cel mai de seamă de astăzi, produs pe piața literară românească; pentru două considerațiuni:

În primul rând ediția d-lui profesor I. Crețu prezintă toate scrierile lui Eminescu într'un singur corp, ceea ce înlesnește cunoașterea unitară și integrală a marelui nostru scriitor, în sensul clasic al unei „opere complete”, iar în al doilea rând, această ediție conține tot ce a publicat Eminescu, dându-se la iveală, pentru prima oară în întregime — pe lângă opera artistică a poetului — gândirea politică manifestată mai ales în coloanele ziarului *Timpu*, și împotriva căreia se urzise o conspirație a tăcerii din partea multora dintre editorii săi.

Domnul profesor I. Crețu a identificat și reimpresat în ediția d-sale peste 250 de articole și studii ale lui Eminescu din paginile cărora marele nostru scriitor apare ca un precursor al curentelor de idei care frământă societatea românească de astăzi.

Intr'adevăr, acum 60 de ani Eminescu a dus cea mai susținută luptă împotriva regimului

politic de partide și în favoarea întăririi prerogativelor Suveranului, împotriva spiritului cosmopolit al liberalismului român în toate domeniile: politic, social, economic și pentru favorizarea elementului românesc în toate direcțiile.

Eminescu a ridicat cel dintâi stindardul pentru crearea unui stat național românesc pe baza primatului rasei române. Articolele

lele și studiile ziaristice ale lui Eminescu sunt cea mai caldă pledorie pentru ridicarea românismului la locul ce i se cuvine, în statul nostru modern.

Eminescu apare astfel în adevărata și integrală lui lumină și suntem recunoscători astfel d-lui profesor I. Crețu că ne-a dat posibilitatea de a ne încâzli la ideologia eminescană.

SOFICA PLATON

Am vizitat Marțea trecută, împreună cu d. Comandant al înutului Prut — Tiberiu Crudu, muzeul arheologic al părintelui Mătașe, dela Casa Națională.

Este acest muzeu unul din lucrurile cele mai de preț ce se poate vizita în orașul nostru. Urmele unui trecut preistoric ce se pierde în negurile timpului, apar acolo, scoase la lumină și reconstituite, arătând câtă intensă viață a predominat în județul nostru și câtă civilizație și artă a răsrîit pe meleagurile nemțene.

Pentru răvna cu care părintele Mătașe a scotocit pământul și a scos la iveală aceste comori arheologice, merită toată lauda și recunoștința.

Dar înem a releva aici un alt lucru. Părintele fiind bolnav, am fost conduși în muzeu de tână Sofia Platon, o fetișoară

ageră, numai de 16 ani, absolută a patru clase primare. Ea ne-a arătat plesile rare și de valoare, prin forma, vechimea și arta lor. Multe din obiecte au fost reconstituite chiar de mână ei, după îndrumările părintelui.

Deși cunoșteam bine muzeul, am lăsat-o să spuie. Și spunea cu pricepere, inteligent, nu ca un oarecare ghid indiferent, ci ca cineva care trăiește între aceste urme ale trecutului, le cunoaște pentru că le-a refăcut, le-a dat o nouă viață.

Sofia Platon, merită și ea laudă. Ba merită mai mult să fie ajutată a merge mai departe. Cu inteligența ei vie, citită în privirile și în vorba ei, poate folosi viitorului. De aceea am recomanda-o școlii normale, s'o adopte și s'o dele țării.

A. A. Rotundu

Inainte de toate siguranța și apărarea Patriei

S'a dat publicității legea de organizare a „Casei Oștirii”. Această nouă instituție, creată în planul vieții militare românești, este destinată să creze noul condiții de prosperitate materială, tuturor celor care îmbrățișează cariera armelor.

Dintre toate profesiunile, aceea a militarului are nevole, mai mult, de soluțiunea Statului — fiindcă ea este înclinată siguranței și apărării Patriei.

„Casa militară de economie, credit și ajutor a ofițerilor, a luat ființă cu gândul de a înlesni viața materială a corpului ofițeresc” — precizează expunerea de motive a legii de organizare. Sunt însumate în aceste lapidare rânduri, toate acele înalte principii care călăuzesc spiritul, de permanentă grijă și iubire pentru oastea română, al M. S. Regelui Carol II.

Imperativul acesta, de a se asigura ofițerului român, o existență neturburată de necazurile și lipsurile materiale, a fost afirmat, întotdeauna, de Suvranul Țării și el a găsit în spiritul dinamic al d-lui prim ministru Armand Călinescu, ministru al Apărării Naționale o adâncă rezonanță patriotică.

Consolidarea situației morale și materiale a personalului ce

conduce armata, în toate treptele lui ierarhice, — lăta care este norma diriguitoare a organizării „Casei Oștirii”. Putând obține, prin această instituție, credite suficiente și cu o dobândă înfrimă, asigurări pentru limită de vârstă, deces, invaliditate, precum și o largă asistență, în afară de beneficiile capitalizării și fructificării economiilor, ofițerii și întreg personalul militar se vor bucura de azi înainte de condițiile unei vieți, în afară de orice necaz.

El își vor putea înclina neîmpuținate de grilele materiale, toate forțele sufletești unui singur ideal, acel al apărării Patriei.

În lumina acestui ideal, își afirmă concepțiunea însuși M.S. Regele Carol II, Care, întotdeauna, a arătat înalta Sa solicitare armatei, după cum în lumina acelui ideal înțelege să creze pozitiv D. prim ministru Armand Călinescu, toate marile reforme operate în planurile vieții românești. Dintre acestea, domeniul carierelor militare a dobândit, recent, o operă, merită să-l deschidă, — ca și celorlalte ramuri de activitate — orizonturi dintre cele mai, luminoase.

Sărbătorirea d-lui general Manoliu

Zilele trecute a avut loc la cercul militar din localitate sărbătorirea d-lui general Manoliu Gh. — comandantul brigăzii — Bacău cu prilejul avansării d-sale la gradul de general.

Ofițerii regimentului 15 au sărbătorit pe fostul lor comandant cu mare entuziasm și bucurie.

În numele lor a vorbit d-l colonel Cretulescu Ilie — mărturisind prin cuvinte frumoase și pline de simțire dragostea cu care este înconjurat d-l general Manoliu de către ofițerii acestui regiment și bucuria ce o simt acum când d-sa este înălțat la un grad mai mare.

Sâmbătă 18 Martie a. c. d-na și d-l general Manoliu au fost sărbătoriți de către întreaga brigadă a 6-a și și garnizoana Bacău.

Sărbătorirea s'a făcut la cercul militar din Bacău.

Au luat parte toți ofițerii superiori din garnizoană, cu doamnele, o delegație de ofițeri de la regimentul din Focșani și o numeroasă delegație (33 persoane) de la regimentul 15 în frunte cu d-nii: colonel Teodorescu C. — noul comandat — locot. colonel Nistor C., ajutorul comandantului, maiorii Soimaru Gh., Timu C., Filipescu I. etc.

Ofițerii brigăzii, au oferit odată cu sentimentele lor calde de admirație și respectuoasă dragoste d-nei general Manoliu, o splendidă vază cu garoafe roșii iar d-lui general o statueta de bronz reprezentând „Victoria”.

S'a tostat apoi pentru sărbătorit, arătându-se iu-

birea care a reușit s'o sădească în sufletele celor pe care i-a comandat, faptele bune ce le-a făcut, destoinicia și priceperea cu care s'a achitat în multe și grelele însărcinări primite în cariera sa.

Locot. Nohai N. din partea regimentului 15, a citit o poezie ocazională.

Tuturor apoi, cu chipul inseninat de mulțumire, le-a răspuns d-l general Manoliu.

Prin cuvinte adânc simțite d-sa și-a mărturisit marea bucurie ce o trăește în aceste clipe, când privind în urmă, pe drumurile bătăute ale vieții, vede că triumful de azi l-a câștigat prin muncă.

Aduce un mișcător omagiu tovarășei sale de viață — d-na general Manoliu — care i-a fost un sprijin desăvârșit și'n ocaziile bune ale vieții dar mai cu seamă în cele triste.

Mulțumește ofițerilor și'n special celor din „15 Răsboeni” care l'au înțeles și l-au secondat în acțiunile sale.

După terminarea mesei, d-l general a invitat pe ofițerii dela Piatra, acasă la d-sa, la un ceai.

Duminică 2 Aprilie are loc pe stadionul Regimentului 15, depunerea jurământului recruților.

Sunt invitate toate autoritățile.

Am pierdut buletinul dela biroul populației din Piatra-Neamț, pe numele Aglaia Ciobanu. Îi declar anulat.

LOCALA

Am scris în altă parte despre multe evenimente ce s'au petrecut în săptămâna care se încheie: vizita d-lui subsecretar de Stat Toni, a comandantului Ținutului Prut, Tiberiu Crudu, sfințirea catedrali Sf. Ioan, etc.

Un fapt a rămas însă aproape neamintit: este numirea noului prefect al județului nostru, în persoana d-lui Lt. Colonel Eug. Hochlung.

Noul prefect este cunoscut în județul nostru, de oarece a mai fost atel, în calitate de comandant al legiunii de Jandarmi, acum vreo 8 ani. A lăsat atunci amintiri frumoase de bun gospodar, de om al ordinii și de vrednic conducător al treburilor publice.

Îată de ce numirea d-sale în postul de dregător al județului este binevenită. Îl urmă de aici bun venit și-l dorim să stea cât mai mult în locul în care a fost așezat. Stabilitatea d-sale în fruntea olaturilor nemțene va fi o garanție de propagare a județului nostru, după cum deseale schimbări de până acum, deși am avut prefecti foarte vrednici

și demni de admirație — au făcut să li se fărâmițeze activitatea.

INTERNA

O săptămână de destindere, am putea-o numi, după frământările prin care am trecut. Adunarea forurilor superioare ale Frontului Renașterii Naționale, unde s'au produs declarațiile ritoase ale d-lui ministru Armand Călinescu și ale d-lui ministru al afacerilor străine Gr. Gafencu, — au adus o rouă de destindere, prin asigurările ce s'au dat asupra situației noastre actuale, față de evenimentele externe. Iar ceea ce trebuie relevat din aceste discursuri este ideea dominantă a apărării integrității și suveranității noastre, preocuparea de a încheia acorduri noul cu Franța și Anglia, și mai cu seamă fraza d-lui ministru Gafencu: „suntem preocupați de refacerea moralei politice europene, care să garanteze granițele statelor amenințate” (cităm din memorie, după comunicarea dela radio).

Aceste manifestări de autoritate și tărie, nu pot decât să ne

bucure și să ne dea un nou curaj.

EXTERNA

Madridul a căzut! Spania naționalistă leze biruitoare peste tot. Generalul Mija, comandantul trupelor repubblicane a impus fuga, cu avionul, la Oran; n'a mai avut vreme să aterizeze în Franța însăși, ceea ce este semnificativ.

În orice caz, desnodământul se apropie. Măne, poimăne se se va încheia și acest episod spaniol al frământărilor europene. Ce se va alege după asta vom vedea. Deocamdată Franța și Anglia lucrează intens la înarmare, se țes legături diplomatice, între Paris, Londra, Varșovia și Moscova, — pe deo parte, — se aruncă cuvinte de îmbărbătare între Roma și Berlin pe de altă parte. Deslegarea o va da totuși, Spania. Atunci se va da la lveală adevărata față a lucrurilor și vor sbucni la lveală intențiile pe care azi nici cancelariile diplomatice nu prea le cunosc.

CRONIX

Cu privire la străjerie

Ridicare de Pavilion

Duminică 26 Martie 1939, a avut loc sfințirea și ridicarea Pavilionului Național al stolului școlii normale de fete, de sub comanda d-nei directoare Euf. Săvescu. Această înălțătoare solemnitate s'a făcut cu o deosebită strălucire, fiind față domnii D. V. Toni, subsecretar la Educația Națională și misiionar al Străjerii, d. Tiberiu Crudu comandantul Ținutului Prut, d-nii Mircea Iapir și Firea, din comandamentul central.

După ceremonialul sfințirii, a vorbit d-na Euf. Săvescu, d-l subsecretar de stat Toni și d. Tiberiu Crudu. S'a făcut în vestirea străjerilor de către comandanta legiunii de străjere, d-na Lucia Stratulescu.

S'a servit apoi invitațiilor o masă străjerască, iar după amiază a urmat o prea bogată găzduire, la care a luat parte un numeros public, pe lângă distinșii oaspeți.

Vizite străjeresti

Sosind în localitate d. comandant al Ținutului, Tiberiu Crudu, a vizitat mai multe stoluri străjeresti, însoțit fiind de către d. N. Pascu, comandant de legiune și d-l A. Rotundu, comandantul cohortei Piatra-Neamț. Astfel au fost vizitate școlile normale de fete și de băieți, liceele teoretice de băieți și fete, liceul industrial de fete, stolurile școlilor primare nr. 1 și 3 băieți și nr. 2 de fete.

D-sa s'a deplasat apoi în împrejurimi, vizitând centrul clasei VIII-a a școlii normale de băieți, care lucrează la monografia satului Gârleza, precum și stolul școlii primare din acest sat. Marți după masă, d-l comandant, însoțit de data aceasta și de d. Leon Mrejeru, președintele soc. cooperative „Albina” a vizitat stolul școlii primare din Tarcău și al muncitorilor dela fabrica cooperativei.

Căutând a stabili un loc prielnic pentru așezarea taberei Ținutului, d-l Crudu, a vizitat apoi valea Tarcăului, până la schit unde a fost primit de către P. C. S. Arhimandritul Ghe. Nadle Caraza.

Este vorba ca această tabără să se fixeze în localitatea Brateș, depe apa Tarcăului.

Pretutindeni, d-l comandant al Ținutului, a dat îndrumări și sfaturi și mai cu deosebire peste tot a dus, prin felul său de a se înălța, voia bună și încura-

jarea la muncă. D-sa știe să pătrundă în sufletul străjerilor și să-i îndemne la treabă. Suflet de deosebită sensibilitate și minte plină de experiențele dobândite în bogata carieră de director de școală normală, comandant al centrului de învățare, Breaza și director al Publicațiilor și Difuziunii din Straja Țării, — actualul comandant al Ținutului, este omul cel mai nemerit pentru conducerea străjeriei.

Pentru noul nemțeni, este și o mândrie în plus, deoarece d. Tiberiu Crudu este originar din județul nostru.

Comandanții străjeri din județul Neamț, sunt convocați pentru Duminică 16 Aprilie 1939, în Piatra-Neamț, pentru a depune jurământul. Serviciul religios se va oficia la catedrala orașului, iar depunerea jurământului se va face în prezența comandantului Ținutului Prut.

In seara zilei de 29 Martie, Stolul Liceului de fete de sub conducerea D-nei Eug. Popovici, a dat o frumoasă serbare în cadrul străjeriei, jucându-se piesa „Trandafirii Roșii” de Zaharia Bărsan. Reușita desăvârșită a piesei a fost a-

sigurată prin regisarea făcută de d-na Maria Botez, profesoară, care a depus toată munca și priceperea.

Serbarea a avut loc în sala Regal, iar beneficiile rezultate sunt în folosul străjeriei.

Joi seara a avut loc în sala de festivități a liceului „Petrus Rareș”, o frumoasă găzduire străjerască a centurii V-a, condusă de profesorul d. D. Roie, comandantul stolului și dirigintele clasei.

Programul s'a început cu ceremonialul străjeresc, urmat de reprezentarea piesei „Iorgu dela Sadagura” de V. Alexandri. Rolurile au fost interpretate de elevii străjeri ai centurii la V-a, cu concursul elevelor dela liceul de fete: Prălea Florica și Popescu Stela, care s'a dovedit a da semnele unui deosebit talent în rolul Găhțel Rosmarinovici.

După plesă a urmat un program de recitări și coruri naționale, conduse de către profesorul D. David.

Serbarea, mult aplaudată și gustată de un numeros public, s'a încheiat cu rugăciunea și cântarea stingerii.

Fondurile adunate vor servi la înzestrarea stolului cu material de campament.

Știri agricole

În ziua de 19 Martie 1939. Duminică, între orele 2-6 p. m. în cadrul Căminului Cultural „Deșteptarea” din Com. Dochia—Jud. Neamț, a avut loc serbarea împărțirii premiilor și darea pe seamă a plugului donat de M. S. Regele, ca încurajare pentru destoinicie, economie și dragoste de glia strămoșească. Au luat parte toți intelectualii localității, în frunte cu Sf. Sa. Părințele paroh Mancaș, care a oficiat „sfințirea apei”, după care s'a executat un program artistic (coruri și recitări) do către școlile din Dochia.

După cuvântul Președintelui Căminului Gh. Mareș,

a urmat cuvântul de bun îndemnat spre muncă necurmată, economie și iubire de tot ce e românesc, al D-lui Ing. Vasile Vlad, Șeful Circ. Agricole Războeni.

S'au împărțit 19 premii date de Camera de Agr. care au constat din: sămință de lucernă, sfeclă furajeră și pomi fructiferi, sătenilor meritoși, care au urmat la școala agricolă de iarnă.

Se notează contribuția binevoitoare a D-lor M. Andriescu, Gh. Adăscăliței și a D-lui medic de circumscripție.

Un interviu cu d. Armand Calinescu

Președintele Consiliului de Miniștri declară lui „Paris Soir”: „în ziua când

România va fi atacată, ea se va apăra împotriva nu importă cui și va apăra, până la limitele puterilor sale, integritatea teritoriului său”

Sus, în palatul său de marmură, Regele Carol, în costumul de lucru, într-o odaie intimă cu zidurile tapisate de cărți rare, cu mesele supracărcate de fotografii și amintiri; vederea se întinde asupra unui larg teren descoperit, unde vor răsări grădini noi, ale căror planuri sunt deja făcute. În tot timpul acestor tragice săptămâni, Regele Carol n'a părăsit această masă de lucru decât pentru scurte inspecții de trupe și, adesea, ziua L'a surprins, deliberând cu miniștrii Săi, sau telefonând ordine generalilor Săi.

O audiență la Rege

Ceeace a înlesnit Monarhului măsurile pe care prudența le-a impus, este unificarea țării liberată de cercurile parlamentare și grupată într-un singur partid: acela a Renașterii Naționale, care numără astăzi patru milioane și jumătate de membri, în fruntea cărora stă un directorat de 150 de șefi locali în care toate naționalitățile sunt reprezentate. Astfel se socotesc 10 unguri și o jumătate duzină de germani. Regele, care a binevoit să-mi acorde, azi dimineață, o audiență de trei sferturi de oră, nu purta, pe chipul Său, urmele oboselii.

Cu privirea Sa pătrunzătoare, care te fixează drept în ochi, cu mișcările de o vioiciune tinerească, ai impresiunea că responsabilitățile Sale noi, departe de a-L abate, sporesc vitalitatea Sa și Ii dau o conștiință mai înaltă despre misiunea Sa.

Cuvintele Sale au fost acelea ale unui șef curajos, dublat de un om de Stat, care se informează conștient de amănuntele situației europene. Marile linii ale politicii Sale, El ni le-a rezumat, dar nu-mi aparține să le dau sub formă de declarații.

La d. Armand Calinescu

Incumbă președintelui de consiliu, responsabil, d. Armand Calinescu, să interpreteze cugetul țării întregi ca și vederile Suveranului său și să comenteze importanța recentelor evenimente.

Vicepreședinte al consiliului sub Patriarhul Miron, președinte astăzi și în același timp înalt demnitar al Frontului Național, d. Calinescu, făcând o mare excepție în favoarea ziarului „Paris-Soir”, m'a primit, scurt timp după audiența regală, în cabinetul său dela Ministerul Apărării Naționale.

D. Calinescu ia cuvântul. — Voiți, domnule, imi spune d. Calinescu, să știți ce s'a petrecut? Am să v'o spun.

„România urma în liniște și în pace, opera sa de redresare și de reorganizare sub semnul noului regim. S'a întâmplat subit că în jurul nostru s'au mobilizat trupe, cu mult superioare necesităților scopurilor măturisite.

„Ne-am gândit numai decât la securitatea frontierele noastre.

Dacă este atacată, România se va apăra

„Căci este un lucru asupra căruia nu se poate și nu trebuie să fie nici o îndoielă: în ziua când România va fi atacată, ea se va apăra nu importă contra cui și va salvagarda, până la limita forțelor sale, integritatea teritoriului său. România se va bate, fără a lua în considerare rezultatele eventuale ale războiului. Noi trebuie să ne prezintăm în fața istoriei ca oameni demni de responsabilitățile pe care destinul le-a impus generației noastre.

„Am chemat mai multe clase de rezerviști pentru a întări trupele noastre de acoperire. Trebuie să subliniez avântul patriotic, profund impresionant, al oamenilor care au răspuns la apel. Rezerviștii cari s'au prezentat au fost de trei ori mai numeroși ca oamenii chemați. Iată ce demonstrează starea de spirit și disciplină a țării. Am putut, cu această ocazie, să încercăm și să verificăm acest sentiment de demnitate și de forță reală a Națiunii noastre”.

— Este, domnule președinte, un raport între aceste evenimente și tratatul pe care l-ați semnat cu Reichul?

— „Nu este nici o corelație între convenția economică româno-germană și ultimile evenimente internaționale. Negocierile noastre începuseră încă din luna Februarie. După diferitele

modificări teritoriale din Europa Centrală, devenise necesar de a readapta convenția noastră economică din 1935. Astfel acordul menține cadrul juridic și condițiile tehnice ale vechiei convențiuni.

„De altfel se face mențiune, de mai multe ori în text, de această precedentă convențiune. Ne-am gândit, numai, să mărim volumul schimburilor printr-o intensificare a producției. Este evident că Germania găsește un avantaj să ne cumpere produsele de care ea are nevoie, de sigur, dar în același timp România va putea să mărească producția sa ca valoare și cantitate, mai cu seamă când este vorba de produsele agricole. Pe de altă parte, ea va putea să-și procure o parte din armamentul de care are nevoie. Valoarea de schimb monedei noastre rămân aceeași.

„Schimbul mărfurilor se va face în conformitate cu legislația românească existentă, fără a stăneni, întru nimic, relațiile comerciale prezente sau viitoare ale României cu celelalte țări.

Nu este monopol

Pentru a rezuma impresia mea spune d. Sauerwein după aceste două conversații, voi spune că România în acest moment de criză, a arătat sânge rece, liniște și hotărâre. Cât despre convenția pe care ea a semnat-o înțeleg că în anumite cercuri străine și în anumite comentarii de presă, ea este reprezentată ca echivalentă cu un monopol. Aceasta este tot odată inexact și nedrept. Ea va fi un monopol decât dacă celelalte țări, care pot cumpăra și vinde României, s'ar desinteresa de această piață. Altfel, comerțul României se va repartiza în conformitate cu legile naturale ale geografiei între Reich, alți vecini ai României și marile puteri occidentale.

Bilanțul Cooperativei Forestiere

„Albina” din Com. I. G. Duca Tarcău

Bilanțul încheiat de Coop. forest. „Albina” la data de 31 Dec. 1938, dovedește că această Cooperative continuă să fie una din întreprinderile cu care Cooperatiia românească se poate mândri.

Faptul acesta a fost de altfel observat și declarat și de către D-l Gormsen (Inginer, de origină danez, angajat drept Consilier tehnic al Ministerului Economiei Naționale), cu prilejul vizitei pe care a făcut-o zilele trecute la Tarcău.

Bilanțul înscrie ca beneficiul anului 1938 suma de lei 2.567.114 distribuit astfel: Cota cuvenită Capului

1.282.267 lei, Fonduri de rezervă, prevedere, propagandă a ameliorare etc. 501.091 lei, Dividende la capital (10 la sută) 225.457 lei, Primă pe muncă lucrătorilor 558.299 lei.

De remarcat prima de muncă (peste jumătate milion) și dividende (aproape un sfert de milion) care se distribuie lucrătorilor, ei formând majoritate membrilor asociați ai Cooperativei.

Este un bilanț multumitor, care face cinste Consiliului de administrație în frunte cu D-l Leon Mrejeru precum și neobositului Director al întreprinderii D-l C. Turcan.

Rege și Națiune

Deviza înscrisă pe stindardul Frontului Renașterii Naționale, — „Regele și Națiunea, Muncă și Credință”, — are astăzi semnificația dramatică adâncită; cuvintele acestea au, în clipele de față, o rezonanță profundă în sufletele românești; prin această deviză vom învinge, fiindcă solidaritatea națională în jurul Regelui, este azi singura perfect vădită, netăgăduită cale de apărare a țării.

Vin exemplele din toată lumea, ca să ne dovedească cu prisosință, cât de înțeleaptă a fost îndrumarea politică dela noi, spre înmănușarea forțelor Națiunii sub sceptrul M. S. Regelui. A venit prăbușirea Cehoslovaciei desbinate launtric. Acum asistăm în cele mai de seamă țări ale lumii, în Anglia și Franța, la o întărire evidentă a solidarității naționale, deși acest sentiment a fost totdeauna treaz în țărilor de mai sus.

Națiunile care nu formează blocuri, care nu sunt animate de o voință unitară, sub o conducere unitară, sunt sortite pieirii dacă marile puteri europene, perfect încheiate printr-o unitate națională realizată de veacuri sau de milenii, simt totuși nevoia să-și strângă rândurile înăuntrul lor, să facă front pentru a fi gata să înfrunte primejdii, și să asculte de un singur șef cu atât mai mult pentru țările din Europa Centrală, direct primejdiate, solidaritatea națională devine comandamentul suprem.

Românul a avut totdeauna acest sentiment al solidarității, sentimentul frontului național, în ceasurile de primejdii pentru țară. De aceea, a fost un act istoric, de cea mai înaltă vedere națională, atunci când M. S. Regele a pus capăt tuturor dezbinărilor interne realizând, cu toată hotărârea și cu orice jertfă ar fi fost necesare, frontul solidarității Națiunii, punerea ei în stare de apărare,

organizarea poporului în uriașă forță defensivă. O adevărată mobilizare civică, o mobilizare a sufletelor românești, pentru a fi gata să-și apere hotarele și libertatea.

„A trecut ceasul pertractărilor”, — spune d. Daladier în Camera franceză, zărele franceze cer „mobilizarea civică”. Presa engleză vorbește de solidaritatea Imperială britanică. Pretutindeni același conflictare a eficacității soluțiunii adaptate de noi, pentru marea problemă a apărării naționale: solidarizarea în jurul unui singur șef, a Domnitorului!

În Franța nu se mai pun alte candidaturi la alegerile pentru președinția Republicii, decât a d-lui Lebrun — ca semn de solidarizare națională — spun zărele franceze, în jurul conducătorului Statului.

Ne răsună mereu în minte, cuvintele primului ministru francez, către parlamentari.

A trecut vremea pertractărilor...

Unde am fi ajuns oare, dacă în clipele acestea decisive, noi am fi zăbovit în discuții fără sfârșit, în contraverses teoretice, în govălele și în acele înamoiiri în mărunt ambiiții personale, ce paralizau orice acțiune pe vremea politiceanșmăului!

Românul a simțit totdeauna, prin instinct, când a sosit vremea hotărârilor și a unității; poporul românesc și Regele său au simțit încă de mult apropierea ceasului hotărârilor. Și fără ezitare, Rege și popor, într-o singură voință, au realizat blocul Națiunii amenințate, frontul unic de apărare, așa cum din instinct, a făcut în veacuri, de câte ori a avut înțuița, nicio dată deslășită, a primejdiei.

Astfel uniți, cu privirile la Rege și cu credința în Dumnezeu, — ca întotdeauna în ceasurile grele ale zbucimului nostru, — istorii, suntem gata.

Momente înălțătoare pentru școlile din Piatra-Neamț

Vizita d-lui Ţoni subsecretar de stat al Educației Naționale, în ziua de 26 Martie a. c., la Piatra-N. a dat prilejul ca toate școlile, corpul didactic și populația orașului să-și arate recunoștința către acel ce toată viața și-a închinat-o pentru promovarea învățământului românesc și ridicarea corpului didactic.

Primirea în gara Piatra-Neamț serbarea ridicării „Pavilionului Național” de la școala normală de fete precum și marea serbare școlară a școlii normale de fete, cu un program atât de mare și admirabil executat, au făcut dovada simpatiei și netăgăduiului respect, ce populația orașului și județului, păstrează pentru d-l Ţoni.

Serbarea a început la ora 4 după prânz, și a durat până la ora 8.

Vrednice de admiral au fost corurile pregătite și conduse de D-soara Viorica Mihailescu profesoară de muzică a școlii normale, care a fost felicitată călduros de d-l ministru.

Apoi exercițiile de inviorare și jocurile naționale, pregătite de d-na A. Alba-

nezu profesoară, au stârnit admirația publicului.

Concertul dat de orchestra școlii, sub conducerea d-lui Maier și producția școlii de aplicație, pregătită de d-nele Ana Avadanei, Ana Petică, Elena Niculescu și Emilia Vasiliu, au întrecut toate așteptările.

Tablourile din copilaria lui Creangă, de I. Dămian, au fost interpretate admirabil.

La serbare au participat toate autoritățile și corpul didactic secundar și primar, împreună cu foarte numeroși prieteni, admiratori și colaboratori ai d-lui ministru Ţoni.

Într-un entuziasm de nedescris, d-l Ţoni a mulțumit d-nei directoare Eufr. Săvescu și corpului didactic, pentru munca ce o depun la pregătirea viitoarelor învățătoare, afirmând că doarește ca toate școlile normale din țară să fie la înălțimea școlii normale de fete din Piatra-N.

Corpul didactic și un numeros public, a condus la gară de d-l ministru, iar momentul despărțirii, a fost într-adevăr indusioșor,

Grig. Vlad, înstitutor